

Alexander Stubbin vastaukset Fingon ja sen jäsenjärjestöjen Presidentti ja 10 kysymystä kestävästä tulevaisuudesta -tettiin.

Alexander Stubb vastasi tenttikysymyksiin kirjallisesti.

1. Mainitse kolme konkreettista asiaa, joilla rakentaisit kaikkien kannalta kestävää tulevaisuutta Suomessa ja maailmalla?

Seuraava tasavallan presidentti aloittaa tehtävänsä maailmassa, jossa kansainväliset instituutiot ja se sääntöpohjainen maailma, johon olemme tottuneet, heikkenevät. Elämme rauhattomuuden ja epäjärjestyksen aikakautta. Presidentin on toimittava tämän murroksen keskellä.

Rauha on kestävä tulevaisuuden edellytys ja lähtökohta. Tasavallan presidentin päätehtävä on pitää huoli siitä, että Suomessa ei ole sotaa. Tasavallan presidentin pitää olla Martti Ahtisaaren jalanjäljissä rauhanvälittäjä. Lupaani pitää huolen siitä, että Suomi edistää rauhaa ja tukee kansainvälistä oikeutta. Olen ehdottanut, että Suomi voisi vuonna 2025 Etäjien puheenjohtajajana toimia rauhanvälittäjänä, jos Ukrainassa olisi mahdollisuus rauhaan.

Kansainvälinen yhteistyö edistää kestävää tulevaisuutta. Kansainvälinen yhteistyö on Suomen kaltaisen pienen maan ehto. Se tuo meille turvaa. Yhdysvaltojen kanssa solmittu puolustusyhteistyösopimus (DCA, Defence Cooperation Agreement) on erinomainen esimerkki. Kansainvälisen yhteistyön kautta edistämme myös kestävää tulevaisuutta muualla. Globaalin etelän kanssa teemme yhteistyötä laajalla rintamalla. Solmimme toimivat ja tasavertaiset suhteet niin Aasiaan, Afrikkaan kuin Latinalaiseen Amerikkaan. Ilman globaalia yhteistyötä me emme voi ratkaista ilmastonmuutosta, teknologian vallankumousta tai väestöhaasteita.

Avain kestävään tulevaisuuteen niin Suomessa kuin maailmalla on avoin keskustelukuluttuuri. Presidenttinä haluan olla läsnä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Myös vaikeista asioista pitää voida keskustella ymmärrettävästi, sivistyneesti ja arvokkaasti. Pienellä kansakunnalla ei ole myöskään varaa jakaantua. Me voimme olla asioista eri mieltä, mutta yhteisen sävelen löydämme parhaiten keskustelemalla ja kuuntelemalla.

2. Presidentti on arvojohtaja. Mikä on mielestäsi Suomen ulkopolitiikan tärkein arvo?

Suomen ulkopolitiikan tärkeimpiä arvoja ovat demokratia, oikeusvaltio ja tasa-arvo.

3. Ilmastouhat, energiakriisi ja sota pelottavat ihmisiä. Mikä rooli tunteilla on arvojohtajan työssä? Mikä rooli on kansan tunteiden tulkkina ja suuntaajana?

Ilmastonmuutos, energiakriisi ja sota ovat todellisia uhkia ja on ymmärrettävää, että ihmiset kokevat näistä pelkoa. Edellä mainittuihin uhkiin on vastattava konkreettisilla teoilla, joihin lukeutuvat kansainvälinen yhteistyö ilmastonmuutoksen vastaamiseksi, strategisten riippuvuussuhteiden vähentäminen ja rauhan edistäminen kaikin keinoin. Tämän lisäksi on ensisijaisen tärkeää, että tasavallan presidentti ymmärtää kansalaisten huolia ja pelkoja. Lupaani kuunnella, keskustella ja välittää.

4. Millaista kokemusta sinulla on yhteistyöstä ja politiikasta kehittyvien maiden kanssa?

Olen läpi poliittisen urani tehnyt yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa. Olen tehnyt tiivistä yhteistyötä kehittyvien maiden kanssa niin ulkoministerinä, ulkomaankauppaministerinä kuin pääministerinä. Näissä rooleissa olen edistänyt hyviä kahdenvälisiä suhteita sekä ollut tekemisissä kyseisten maiden kanssa myös monenkeskisissä foorumeissa. Olen huomannut, että meillä on usein yhteisiä intressejä, mitä tulee esimerkiksi sääntöpohjaiseen maailmanjärjestykseen.

Ulkomaankauppaministerinä teimme muun muassa yhteisen matkan Heidi Hautalan kanssa Tansaniaan ja Sambiaan.

5. Kehittyvien maiden merkitys maailmanyhteisössä korostuu yhä enenevässä määrin. Mitä tämä tarkoittaa Suomen ulkopolitiikan kannalta?

Kehittyvien maiden kanssa on tehtävä yhteistyötä laajalla rintamalla. Yhteistyö perustuu tasavertaisiin suhteisiin ja kumppanuuksiin. Ilmastonmuutos, teknologinen kehitys ja väestöhaasteet koskettavat erityisesti kehittyviä maita. Globaalit haasteet ratkaistaan vain kansainvälisellä yhteistyöllä. Suomen on toimittava aktiivisesti monenkeskisessä yhteistyössä näiden asioiden ratkaisemiseksi.

6. Miten edistäisit presidenttinä ihmisoikeuksien toteutumista?

"Ihmisoikeudet ovat osa Suomen ulkopoliittista linjaa. Viime vuosina olemme joutuneet keskittymään niin sanottuun kovaan turvallisuuteen. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. On muistettava, että YK:n ihmisoikeuksien julistuksen kolmannessa artiklassa todetaan, että kullakin yksilöllä oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen.

Pidän erityisen tärkeänä, että puolustamme Suomelle tärkeitä arvoja. Suomi on aktiivisesti mukana ihmisoikeuksia edistävässä elimissä kuten YK:ssa ja Euroopan neuvostossa. On esimerkillä näytettävä, miksi avoin yhteiskunta, liberaali demokratia, oikeusvaltio, tasa-arvo ja markkinatalous ovat toimivan hyvinvointiyhteiskunnan kulmakiviä. Tämän lisäksi, lupaan puolustaa demokratiaa, sananvapautta ja oikeusvaltiota."

7. Millaisena näet Suomen presidentin roolin ilmastopolitiikan johtamisessa ja toteuttamisessa osana Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan edistämistä?

Ilmastonmuutos on vakava uhka ja siten myös turvallisuuspoliittinen kysymys. Suomella on tässä paljon annettavaa esimerkiksi puhtaan energian ratkaisujen kehittämisen kautta. Suomen on aktiivisesti oltava mukana ilmastodiplomatiassa. Ilmastonmuutoksen torjunta on tärkeä osa Suomen kehitysyhteistyötä.

8. Kansalaisten vapaa ja aktiivinen osallistuminen yhteiskunnan toimintaan on demokratian edellytys. Miten edistäisit presidenttinä demokratiaa ja kansalaisten osallistumista osana Suomen ulkopolitiikkaa?

Demokratian edistäminen ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen on yksi tärkeimpiä kehitysyhteistyön tavoitteita. Pitäisin näitä asioita esillä kahdenvälisissä suhteissa sekä multilateraalisisa yhteyksissä, kuten YK:ssa. Arvojohtajana kannustaisin suomalaisia osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

9. Hybridivaikuttaminen on valitettavan ajankohtainen teema myös tulevilla presidenttikaudella. Esimerkiksi kehittyvien maiden kansalaisia käytetään parhaillaan hybridivaikuttamisen välineinä maamme rajoilla. Miten presidenttinä tasapainottelisit ihmisoikeuksien turvaamisen ja turvallisuuden välillä?

Valitettavasti maailmassa on toimijoita, jotka ovat valmiita käyttämään kaikkea aseena, jopa hädänalaisia tai muutoin parempaa elämää hakevia ihmisiä. Suomi on hybridihyökkäyksen kohteena, ja meidän on puolustauduttava päättäväisesti. Annan täyden tukeni hallituksen toimille. Suomalaiset rajaviranomaiset noudattavat lakia jokaisessa tilanteessa.

10. Jos sinulla olisi mahdollisuus muuttaa yksi asia maailmassa, mikä se olisi? Miksi?

Toivoisin, että kaikki maailman maat sitoutuisivat YK:n Agenda 2030 tavoitteisiin. Näin voitaisiin saavuttaa ihmiskunnan kannalta keskeisiä tavoitteita yhdessä